

۱۰

گروه موسیقی «آن» روی صحنه می‌رود

شاگردان لطفی در نیاوران

جستارهایی در حیات علمی و عملی خاندان شاهرودی در گفت و شنود با آیت‌ا... سید عبدالهادی شاهرودی

نمی‌خواست گزک به بیگانه بدهد

۱۲

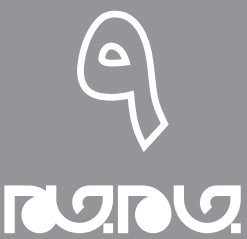

۱۰

این گزارش در دست تایپ است!

فرهنگ

چهارشنبه ۲۶ تیر ۱۳۹۸ :: شماره ۵۴۳۳

پشت صحنه

آذری زبان هفته

حیدربابای فارسی

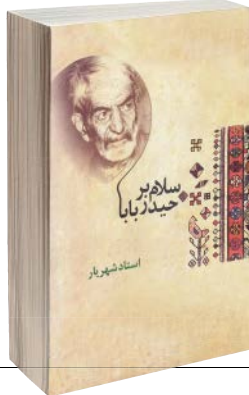
منظوم

✎ جعفر ابراهیمی را که می‌شناسید، شاعر سال‌های کودک و نوجوانی‌مان که خیلی‌ها او را با شعر «خوشا به حالت ای‌روستایی» می‌شناسند، شاعری که البته ملقب است به شاهد و این روزها هم در منزلش در غرب تهران مشغول گذراندن روزهای بازنشستگی است، با اینها بازنشستگی باعث نشده که شاعر خوش‌ذوق ما بیکار باشد. ابراهیمی که با همکاران‌مان در خبرگزاری فارس گفت‌وگو می‌کرده از تازه‌ترین اثرش خبر داده و گفته که ترجمه منظومه «حیدربا یا سلام» استاد شهریار را سال‌ها بود در دست داشتیم که به‌تازگی تمام شده است.

ابراهیمی که خودش هم از هموطنان آذری‌زبان اردبیلی‌ما محسوب می‌شود با بیان این‌که این مجموعه شعر استاد شهریار بارها ترجمه شده اما برخی ترجمه‌ها تصنعی هستند، گفته که سعی کردم در ترجمه تمامی گروه‌های سنی از نوجوان به بعد را مدنظر داشته باشم، ضمن این‌که تلاشم این بود ترجمه حسی از این اشعار ارائه کنم. خب وقتی که یک شاعر آذری‌زبان، اثر یک شاعر آذری‌زبان دیگر را ترجمه و به فارسی منظوم بر می‌گرداند و می‌گوید سعی کرده ترجمه حسی ارائه کند، باید منتظر ماند و خواند. به گفته این شاعر، سال‌ها پیش یک ناشر برای انتشار این مجموعه اعلام همکاری کرد اما شرطی برای انتشار داشت و آن این‌که کتاب یک زبانه منتشر شود، ولی قصد من این بود دو زبانه چاپ شود، از این رو بزودی این اثر تحویل سوره مهر خواهد شد تا توسط این ناشر روانه بازار کتاب شود.

ابراهیمی با تأکید بر این‌که کتاب حدود ۱۵۰ صفحه خواهد بود، ابراز کرد: این مجموعه شامل مقدمه و مؤخره، درباره زندگی‌نامه استاد شهریار، آثار و شعر حیدر باباست، من معتقد بودم این مجموعه باید توسط یک شاعر کودک و نوجوان انجام شود، شاعری که آذری‌زبان باشد، زیرا کسی می‌تواند ترجمه خوبی از این اشعار داشته باشد که ضمن آشنایی با لهجه‌ها، آنها را زیسته باشد.

وی ادامه داد: سعی کردم ترجمه همراه با حس بوده و به اثر اصلی نزدیک باشد، تمام تلاشم این بود ترجمه‌ای تأثیرگذار ارائه دهم. مجموعه شعر نوجوانان این شاعر عبارتند از آواز پوپک، آسمان ابری نیست، بوی گنجشک، بوی کال یاس، سیب و پرنده، پروانه دربارن، سبزه‌پوش مهربان، تاجکای آسمان، صلح مثل چای تازه دم، می‌نویسم ابر، باران می‌شوم، غصه‌ها را ساده کن، به خاطر پرنده‌ها، باغ، سیب، بوی نان تازه، یاس و پرنده و ...

در طرح‌های فصلی حمایت از کتاب

برای کتاب‌های تالیف و ترجمه یارانه پرداخته می‌شود

زیگانه تمنا می‌کرد؟

زینب مرتضایی فرد

فرهنگ و هنر

✎ تابستانه کتاب ۱۳۹۸ هم شروع شد. طرح ویژه فروش کتاب که چند سالی است حس و حال تازه‌ای به کتابفروشی‌ها می‌دهد و طی آن دولت در قالب‌های عیدانه، تابستانه و پاییزه به کتابفروشی‌ها یارانه می‌دهد. این طرح که در واقع حمایت از کتابفروشی‌هاست، دقیقاً همان بخش از چرخه نشر و فروش کتاب در ایران را هدف قرار می‌دهد که بیش از همه نیاز به حمایت دارد. این طرح تلاش می‌کند چراغ کتابفروشی‌های کمتری را لااقل دیرتر خاموش شوند و هر چند طرحی نیست که مشکل راریشهای حل کند، اما نمی‌توان از خوبی‌هایش هم گذشت و نادیده‌شان گرفت.

این طرح‌ها همان‌طور که یارانه دولتی را به کتابفروشی‌ها می‌رساند، برای ناشر و مخاطب هم فرصت خوبی است، مخاطب به‌طور مستقیم از یارانه موجود بهره‌ای می‌برد و ناشر هم می‌تواند به فروش بیشتر کتاب و تجدید چاپ احتمالی برخی آثار امید ببندد. اتفاقی که اغلب دوره‌ها برای کتاب‌های پرفروش هم افتاده و آنها را روانه چاپ‌های بعدی کرده است. حالا هم همان‌طور که اول کاری گفتیم یک دوره دیگر از طرح با عنوان تابستانه از روز گذشته در استان‌ها شروع شده و بزودی تابستان کتابی برای تهرانی‌ها را رقم می‌زند. اما در این دوره از طرح مورد علاقه کتابفروشان و کتابخوانان چه خبر است؟

امان از ترجمه

ترجمه‌ها بازار کتاب را گرفته‌اند. خیلی وقت است و کم و بیش هم پذیرفته شده که در جهان امروز تولید علم و دانش، ادبیات و... هم مثل همه چیز سرعت بسیاری دارد. باید با جریان روز پیش رفت و خواند، اما بازار ترجمه در ایران کم‌آشفته نیست. ما خودمان به‌عنوان نمونه سراغ ترجمه آثار ارزنتس همینگوی و اورهان پاموک در ایران رفتیم و ابعاد مختلف ماجرا را برایتان گزارش کردیم. حالا در این آشفته بازار کتاب‌های ترجمه که خودشان هم نه سر دارند و نه سامان و هر ناشر و مترجمی سراغ هر اثری که دلش بخواهد می‌رود، این دسته از آثار یارانه هم می‌گیرند.

آیا بهتر نیست این یارانه‌ها به بخش کتاب‌های تالیفی تعلق بگیرد و رونق بیشتر به کتاب‌های این بخش بدهد که بسیاری برخلاف کیفیت بالا چندان هم شناخته شده نیستند؟ ما هم حواسمان است که کتاب‌های ترجمه فروش خوبی دارند و می‌توانند خیلی‌ها را به کتابفروشی‌ها بکشانند، اما این راهم می‌دانیم و می‌دانید که کتاب‌های داخلی بسیاری هم این سال‌ها جزو پرفروش‌ها قرار گرفته و مخاطبان را به خود جذب کرده‌اند.

بازار کتاب و سلیقه مخاطبان حالا اندازه یکی دو دهه قبل مقهور نام‌ها نمی‌شود و مخاطب لااقل آن قدر از خودش شناخت پیدا کرده که بداند دنبال چه است و می‌خواهد چه بخواند. حالا اگر قرار است از کتاب‌های ترجمه هم حمایتی بشود، آیا بهتر نیست ابتدا این عرصه سامان بگیرد و قانون پیدا کند، بعد این اتفاق برایش بیفتد؟ از شما چه پنهان بسیار دوست داشتیم دغدغه‌هایمان در این زمینه‌ها را با جناب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی مطرح کنیم که به‌رغم پیگیری‌های فراوان موفق به دیدار و مصاحبه با ایشان نشدیم. حالا هم از همین جا می‌گوییم کتاب‌های تالیفی هم تولید داخل هستند دیگران نباید بنای حمایت بر این دسته از آثار قرار گیرد؟

بیچاره کتابخوان‌ها

خودتان که می‌دانید چه خبر است... قیمت‌ها با هم مسابقه گذاشته‌اند و از سر و کول هم بالا می‌روند. انگار کالاهای مختلف قصد کرده باشند با هم حالی کنند که زور چه کسی بیشتر است. ما بیچاره‌ها هم شده‌ایم تماشاگر و فقط نگاه می‌کنیم. شده‌ایم ماجرای همان بیت معروف سنایی که می‌گوید: / گفت اندوه شام و غصه چاشت / در دلم حب و بغض کس نگذاشت...» هر چند جماعت معدود عشق کتاب‌ها بالاخره هر طور شده خودشان را به کتابفروشی‌ها می‌رسانند، اما باور بفرمایید قیمت کتاب کم‌رشدن شده است. یعنی اگر حساب و کتاب کنید می‌بینید افزایشی بیشتر از گوشت و مرغ و دیگر نیازهای اولیه مردم را پشت سر گذاشته‌اند. آخرین آمارها نشان می‌داند قیمت کتاب نسبت به شش ماه اول سال گذشته ۲۴۶ درصد رشد داشته است. بله درست خوانده‌اید، رقم همین است... حالا اگر طرح قبلی کتاب را با این دوره مقایسه کنیم می‌بینید سقف مبلغ خرید برای کتاب تنها ۲۰ درصد رشد داشته است. عیدانه کتاب دوره قبل که برگزار نشد، اما طرح پاییزه کتاب ۹۷ با همین درصدهای تخفیف و مبلغ صد هزار تومان بوده که حالا به ۱۲۰ هزار تومان افزایش پیدا کرده است. آن عدد نجومی افزایش قیمت کتاب را بگذارید کنار این عدد، می‌بینید رشد قیمت سقف خرید چقدر نحیف به نظر می‌رسد! حالا برویم حساب کنیم با این ۲۰ درصد بالا رفتن قیمت‌ها چه می‌توانیم بکنیم و چه کتابی بخریم. ببینیم اصلاً با این ۲۰ درصد و چند ۲۰ درصد دیگر می‌توانیم حریف آن افزایش ۲۴۶ درصدی شویم. ✎

کتاب با طرح همین تابستان

در طرح تابستانه امسال هم می‌توانید مثل همه دوره‌های قبل کارت ملی به دست راهی فروشگاه‌های شده و برای کتاب‌های تالیفی ۲۵ درصد و کتاب‌های ترجمه ۱۵ درصد تخفیف بگیرید. این تخفیف‌ها هم برای خرید تا مبلغ ۱۲۰ هزار تومان در نظر گرفته می‌شود. اتفاقی که با کمی این طرف و آن طرف‌تر طی سال‌های گذشته و دوره‌های قبلی هم رخ داده است. این‌که حسابش تمام و حرفی نیست، اما رفته‌ایم سراغ ماجرا از دو بعد دیگر و نگاه و بررسی کرده‌ایم. بعدهایی که نشان می‌دهد این طرح‌های کتابی می‌تواند بهتر و پربارتر هم پیش برود. البته ممکن است مسئولان هم در برابر انتقادات و نکاتی که ما مطرح می‌کنیم حرف و توضیحی داشته باشند و دلایلی برای کارهایشان مطرح کنند. اما ما در جمع بندی و بحث‌هایی که در جمع روزنامه نگارانمان انجام دادیم با خودمان گفتیم کاش مبلغی که برای سقف طرح در نظر گرفته شده بیشتر بود؛ قیمت کتاب در طرح قبل کجا بود و حالا کجاست... نکته دیگر هم برمی‌گردد به یارانه کتاب‌های ترجمه. ما گفتیم اصلاً چرا یارانه به این کتاب‌ها اختصاص پیدا کند، هر چند ممکن است مترجمان از ما برنجدند و...

درد بر آقا فردوس

✎ خیلی‌هایمان با خودش و نقش‌هایش خاطره داریم. از سریال نوستالوژیک «همسران» بگیرد که در دهه ۷۰ همه را میخکوب تلویزیون می‌کرد تا پروژه‌های سینمایی و تئاترش. حالا چند وقتی هست که در بستر بیماری افتاده و در لوااسانات روزگار سپری می‌کند. بله... بله... صحبت از جناب فردوس کاویانی‌است. بازیگر و هنرمند عزیز و محبوب که از هموطنان زرتشتی‌مان محسوب می‌شود و در اذهان ما خاطرات زیادی را از خودش به یادگار گذاشته. چه زمانی که در همسران در کنار فرهاد جم و مهرانه مهین‌ترابی و الهام پاوه‌نژاد سال‌های دهه ۷۰ را برای ما ماندگار می‌کردند چه در آژانس دوستی و چه زمانی که در اجاره‌نشین‌ها.

حالا قرار است برای جناب کاویانی یک مراسم یادبود بگیرند. همین هم باعث شد تا علی‌آقای رستگار که علاوه بر کار دست بودن در زمینه سینما و رسانه، هنرهای دیگری هم دارد برود سراغ یکی از همکاران قدیمی جناب کاویانی و درباره استاد با ایشان گپ بزند. خب این وسط چه کسی بهتر از همان تیم سابق همسران. همین هم شد که رستگار بعد از حدود یک ساعت پیگیری توانست رد فرهاد جم را بزند و با او گفت‌وگو کند. مشروح گفت‌وگوی رستگار با جم را در صفحه ۱۱ بخوانید و یاد خاطرات قدیمی‌تان بیفتید. این از این!

✎ جناب غلامحسین اسماعیلی را می‌شناسید؟ نمی‌شناسید دیگر! جناب اسماعیلی چند وقتی است که سخنگویی قوه محترم قضاییه را بر عهده دارد و خلاصه حسابی هم سرش را با خبرنگاران شلوغ کرده. جناب اسماعیلی روز گذشته در نشست خبری مرسوم و روئین‌شان جمله‌ای بر زبان راندند که دو قبضه به ما فرهنگی‌ها و رسانه‌ای‌ها بر می‌گردد. سخنگوی محترم لایلای خبرهایی که درباره اقدامات دستگاه متبوع خود می‌دادند صحبتی از هادی رضوی سرمایه‌گذار پرحاشیه حوزه سینما و شبکه نمایش خانگی هم کرده و افزوده‌اند که حکمش صادر شده و در مرحله تایپ است! همین چند واژه اخیرشان باعث شد تا بچه‌های صفحه ۱۰ بروند سراغ این قضیه و از این آب‌ظاهرا قضایی رسانه‌ای، کره فرهنگی خودشان را بگیرند. حالا این‌که دقیقاً چطور موفق به این کار شده‌اند را ورق بزنید و بروید صفحه ۱۰ تا ببینید بچه‌های گروه چطور سوزنه‌های‌ظاهرا غیرفرهنگی را احضار و مصادره به فرهنگی کنند.

✎ و در نهایت هم این‌که اگر مشتری دائمی صفحات فرهنگی باشید احتمالاً در جریان باشید که تا الان چند باری نوید شروع طرح تابستانه کتاب را به شما داده بودیم و راجع به آن صحبت کرده بودیم. حالا هم ظاهراً جزئیات طرح تابستانه امسال منتشر شده. زینب مرتضایی‌فرد هم که منتظر سوزنه، رفته و جزئیات این طرح را با دوره‌های گذشته مقایسه کرده و به نتایج جالبی رسیده. نتایجش را هم با شما در همین صفحه به اشتراک گذاشته. ✎

